

Användningen av stats- bidraget till kvinno- och tjejjourer

Redovisning av 2016 års verksamhet

Denna publikation skyddas av upphovsrättslagen. Vid citat ska källan uppges. För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovsmannens tillstånd.

Publikationen finns som pdf på Socialstyrelsens webbplats. Publikationen kan också tas fram i alternativt format på begäran. Frågor om alternativa format skickas till alternativaformat@socialstyrelsen.se

Artikelnummer 2017-9-20
Publicerad www.socialstyrelsen.se, september 2017

Förord

Denna rapport utgör Socialstyrelsens redovisning till regeringen av hur lokala kvinno- och tjejjourer har använt 2016 års verksamhetsbidrag och organisationsbidrag och ingår i Socialstyrelsens uppdrag att fördela verksamhetsbidrag enligt förordningen (2015:454) om statsbidrag till kvinno- och tjejjourer. Rapporten redogör för den verksamhet som jourerna som mottog bidraget 2016 genomfört och för Socialstyrelsens bidragsgivning. I arbetet har utredarna Almir Cehajic, Olga Gislén och Marlene Karlsson Vargas deltagit. Rapporten har sammanställts av utredare Thomas Malm. Ansvarig enhetschef för uppdraget har varit Stina Törnell Sandberg.

Olivia Wigzell
Generaldirektör

Innehåll

Förord	3
Sammanfattning	7
Uppdraget	8
Organisationer som beviljades statsbidrag 2016	8
Journernas återsrapportering	10
Redovisning av verksamhetsbidraget 2016	10
Journernas verksamhet 2016	13
Statsbidragets syfte	14
Redovisning av organisationsbidraget 2016	18
Journernas verksamhet 2016	18
Journernas erfarenheter av statsbidraget	22
Avslutande diskussion	24
Referenser	26
Bilaga 1. Ekonomisk redovisning	27
Verksamhetsbidraget	27
Organisationsbidraget	27
Bilaga 2. Fördelning av medel 2016	29

Sammanfattning

Socialstyrelsen fördelade 49 674 000 kronor i verksamhetsbidrag till 109 kvinno- och tjejjourer under 2016. Anslagssumman för statsbidraget var 99 500 000 kronor men hela beloppet kunde inte fördelas på grund av att alla sökande inte uppfyllde kraven för bidraget. Regeringens ambition var dock att hela anslagssumman skulle tas i bruk och ändrade därför i förordningen så att resterande medel kunde fördelas som organisationsbidrag. Socialstyrelsen fördelade de resterande medlen om 49 826 000 kronor till 123 jourer. Majoriteten av dessa jourer hade även beviljats verksamhetsbidrag vilket innebär att sammanlagt 141 jourer tilldelades verksamhetsbidrag och organisationsbidrag.

Jourerna har beviljats statsbidrag för stödinsatser för kvinnor och deras barn när det gäller rådgivning, samtalsstöd, stöd vid myndighetskontakter, information, kompetensutveckling, kvalitetsutveckling, säkerhetsåtgärder i skyddat boende och stöd till insatser för att förebygga mäns våld mot kvinnor samt mäns och pojkars våld mot flickor och kvinnor.

Två jourer har inte använt något av statsbidraget och är därmed inte med i uppföljningen. Dessa två jourer har betalat tillbaka de medel som de beviljades.

Socialstyrelsen bedömer att syftet med verksamhetsbidraget som anges i förordningen har främjats. Socialstyrelsens uppföljning visar att knappt hälften av jourerna bedrivit verksamhet riktad mot en specifik grupp. Det vanligaste är arbete riktat mot våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund.

Socialstyrelsens sammanställning visar att 87 procent av jourerna uppger att de bedrivit verksamhet enligt plan i hög eller mycket hög utsträckning och 81 procent av jourerna uppger att de har nått förväntade resultat i hög eller mycket hög utsträckning.

Majoriteten av jourerna bedömer att insatser för att utveckla jourernas verksamhet som de mest effektiva för att nå jourens huvudmål. Det enskilda område som flest jourer tar upp i detta sammanhang är kompetensutveckling för anställda och volontärer. Denna typ av insatser har också haft störst påverkan på målgruppen.

Majoriteten av jourerna uppger själva att de har en god måluppfyllelse. Socialstyrelsens uppföljning visar dock att det är endast 26 procent av jourerna som har en god mål- och resultatstyrning. Detta är en kraftig förbättring jämfört med 2015 men det finns fortfarande en stor utvecklingspotential och mycket arbete kvar att göra för jourerna.

Uppdraget

Socialstyrelsen har regeringens uppdrag att fördela verksamhetsbidrag enligt förordningen (2015:454) om statsbidrag till kvinno- och tjejjourer, hädanefter kallad förordningen. Varje år ska Socialstyrelsen enligt 15 § i förordningen lämna en redovisning till regeringen om hur statsbidraget använts i förhållande till bidragets syfte och de mål som angetts i myndighetens regleringsbrev.

Bidrag får enligt 1 § i förordningen lämnas till lokala ideella organisationer vars verksamhet riktas till våldsutsatta kvinnor och deras barn samt våldsutsatta flickor för att erbjuda dem stöd och skydd mot mäns våld.

Enligt 2 § i förordningen är statsbidragets syfte att stödja verksamhet som bedrivs av organisationer enligt 1 § och som bedriver verksamhet med

- stödinsatser för kvinnor och deras barn när det gäller rådgivning, samtalsstöd, att följa med eller på annat sätt stödja kvinnor i kontakter med myndigheter, annat praktiskt stöd, information, kompetensutveckling, utveckling av kvalitetsarbete och rutiner, dokumentation och uppföljning, säkerhetsåtgärder i skyddat boende för kvinnor och deras barn samt stöd till insatser för att förebygga mäns våld mot kvinnor (kvinnojourer),
- stödinsatser för flickor när det gäller rådgivning, samtal, att följa med eller på annat sätt stödja flickor i kontakter med myndigheter, annat praktiskt stöd i form av tjejgrupper samt information och kompetensutveckling och insatser för att förebygga mäns och pojkars våld mot kvinnor och flickor (tjejjourer).

Socialstyrelsen har också i uppdrag att redovisa hur myndighetens verksamhet bidrar till genomförande av Agenda 2030, de globala utvecklingsmål som beslutades av FN:s generalförsamling 2015. Arbetet som jourerna bedriver inom ramen för statsbidraget beaktar utvecklingsmålen och bidrar särskilt till mål 5, att uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt.

Organisationer som beviljades statsbidrag 2016

Statsbidraget till kvinno- och tjejjourerna skiljer sig från övriga förordningsstyrda bidrag vid Socialstyrelsen genom att det kan beviljas för två år. Socialstyrelsen lyste ut 2016 och 2017 års statsbidrag den 22 oktober 2015 och ansökningstiden gick ut den 3 december 2015. Socialstyrelsen hade då tagit emot 140 ansökningar. Den totala summan som jourerna ansökte om för 2016 års verksamhet var 121 228 218 kronor. Anslagssumman för 2016 var 99 500 000 kronor.

Totalt beviljades 49 674 000 kronor i verksamhetsbidrag till 109 jourer. Socialstyrelsen fattade beslut om fördelning den 4 mars 2016. Verksamhetsbidraget fick användas från och med det datumet och fram till den 31 december 2016.

Huvudförklaringen till att endast hälften av de anslagna medlen kunde fördelas var bristfällig kvalitet på ansökningarna. Regeringen har dock ambitionen att de anslagna medlen ska komma till användning och ändrade därför i förordningen för 2016 så att de medel som inte kunnat fördelas som verksamhetsbidrag skulle betalas ut som organisationsbidrag istället.

Socialstyrelsen lyste ut de resterande medlen om 49 826 000 kronor den 25 maj 2016. De fördelades enligt en modell där samtliga statsbidragsberättigade organisationer skulle tilldelas samma summa efter ansökan. Den exakta summan som varje organisation tilldelades berodde därmed på hur många statsbidragsberättigade organisationer som sökte organisationsbidraget.

Sammanlagt 131 jourer sökte organisationsbidraget. Socialstyrelsen fattade beslut om fördelning till 123 bidragsberättigade jourer den 1 juli 2016 vilket innebär att de 123 jourerna tilldelades 405 089 kronor vardera. Majoriteten av dessa jourer hade även beviljats verksamhetsbidrag för 2016. Totalt var det 91 av jourerna som beviljades organisationsbidrag som även beviljats verksamhetsbidrag för 2016.

Detta betyder att sammanlagt 141 lokala kvinno- och tjejjourer har tilldelats totalt 99 500 000 kronor i verksamhetsbidrag och/eller organisationsbidrag för 2016.

Två jourer har inte använt något av statsbidraget och är därmed inte med i uppföljningen. Dessa båda jourer har betalat tillbaka de medel som de beviljades. Socialstyrelsens uppföljning visar att det är 81 jourer som har förbrukat hela det beviljade beloppet. Totalt 58 jourer har haft hela eller delar av statsbidraget kvar och har därför återbetalat de återstående medlen. Vidare utreder Socialstyrelsen 14 jourer för eventuellt återkrav eftersom de kan ha använt medlen på ett sätt som inte var i enlighet med förordningen. Se bilaga 1 för den ekonomiska redovisningen.

Jourernas återrapportering

Redovisning av verksamhetsbidraget 2016

Majoriteten har bedrivit verksamhet enligt plan

Sista dagen för jourerna att lämna in sina återrapporteringar till Socialstyrelsen var den 1 mars 2017. Majoriteten av de 109 jourerna som beviljades verksamhetsbidrag återrapporterade i tid. Drygt en tredjedel av jourerna som beviljats verksamhetsbidrag återrapporterade efter den 1 mars men ändå så pass tidigt att de finns med i Socialstyrelsens redovisning. En jour har inte använt något av verksamhetsbidraget och har återbetalt medlen.

Socialstyrelsens sammanställning visar att 94 av 108 jourer (87 procent) bedömer att de har bedrivit verksamhet enligt plan i hög eller mycket hög utsträckning. Vidare bedömer 87 av 108 jourer (81 procent) att de har nått förväntat resultat i hög eller mycket hög utsträckning. De jourer som har haft problem med att nå sitt förväntade resultat uppger att det beror på brist på resurser i form av personal och resurser, att arbetet tagit längre tid än förväntat och att jouren gjort förändringar när det gäller vilka aktiviteter som skulle uppnås under året.

På frågan om jourerna sett någon förändring när det gäller de problem och behov som verksamheten syftar till att åtgärda uppger 92 jourer att utvecklingen inom området varit positiv. Precis som föregående år tar jourerna upp ökad kompetens och förbättrad struktur i arbetet som exempel på positiv utveckling. Andra exempel på positiv utveckling är att fler våldsutsatta flickor och kvinnor är benägna att söka hjälp vilket enligt jourerna bland annat beror på det informationsarbete som bedrivs.

Endast fyra jourer uppfattar att utvecklingen inom området varit negativ. De negativa tendenser som tas upp är bland annat att man märker av den ansträngda situationen inom socialtjänsten som gör att man upplever brister när det gäller skyddet till asylsökande kvinnor. Det kan bland annat leda till att det är svårt att få plats på skyddade boenden och att kvinnan återförenas med familjen trots att våld förekommit. Detta är något som även framkom i 2015 års uppföljning. Man har också varit i kontakt med ensamstående kvinnor som är utsatta för stor social kontroll på asylboendena.

Mål- och resultatstyrningen har förbättrats

Förordningen (2015:454) innehåller krav på mål- och resultatstyrning hos de kvinno- och tjejjourer som får del av verksamhetsbidraget. Jourerna ska ange huvudsaklig målgrupp, huvudmål och delmål för verksamheten samt vilka aktiviteter de genomfört för att uppnå delmålen. Vidare ska jourerna ange vilka konkreta mätbara resultat som aktiviteterna har lett till samt vilka aktiviteter som har haft störst påverkan på organisationens målgrupp. Jourerna

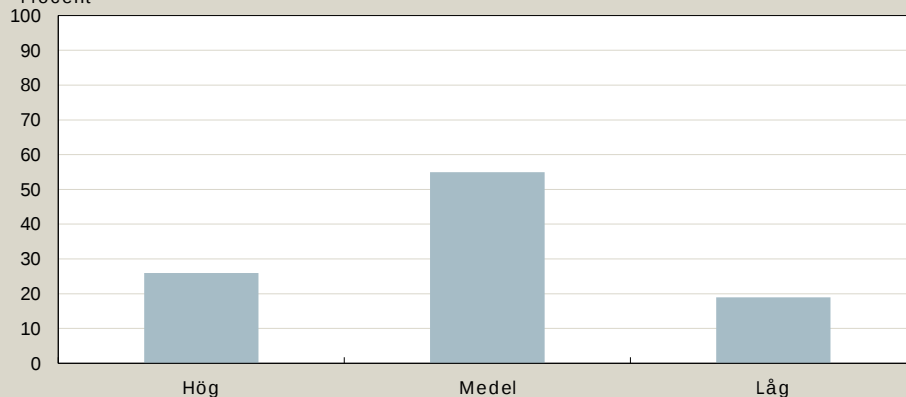
ska också ange vilka aktiviteter de bedömer har varit mest effektiva för att nå verksamhetens huvudmål.

Socialstyrelsen bedömer att 28 av 108 jourer (26 procent) har en sammanhängande mål- och resultatstyrning i hög utsträckning. Vidare bedömer Socialstyrelsen att 60 av 108 jourer (55 procent) har en sammanhängande mål- och resultatstyrning i medelhög utsträckning (figur 1).

Figur 1. Sammanhängande mål och resultat

Bedömning av jourernas redovisningar

Procent

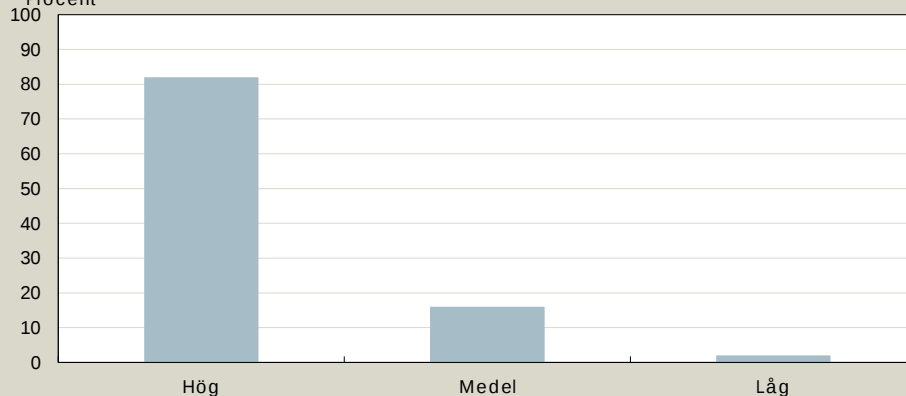
N = 108

Måluppfyllelse i jourernas verksamhet

Totalt 107 jourer som återrapporterat sin verksamhet 2016 har bedömt hur väl de lyckats uppfylla de mål som de satt upp för verksamheten som finansierats med statsbidraget. Av de 107 jourerna uppger 88 stycken (82 procent) att de har nått sina uppsatta mål i hög utsträckning. Dessutom har 17 av 107 jourer (16 procent) uppnått sina mål i medelhög utsträckning (figur 2).

Figur 2. I vilken utsträckning har delmål uppfyllts?

Procent

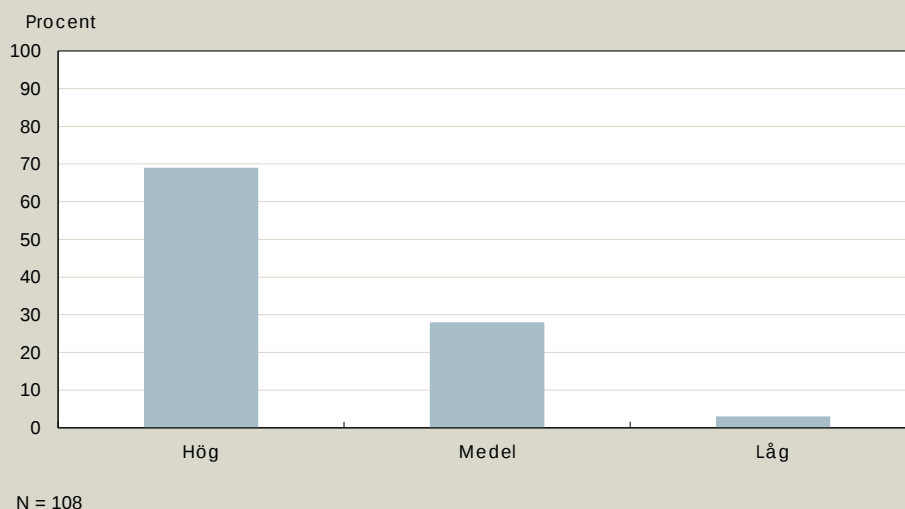

N = 107

Delmålen handlar precis som året innan i stor utsträckning om kompetensutveckling av jourernas verksamhet, till exempel genom utbildningar av anställda och volontärer. Andra vanliga delmål är att öka tillgängligheten för stödsökande kvinnor och tjejer samt att förbättra kännedomen om jouren och dess verksamhet hos allmänheten.

Situationen när det gäller i vilken utsträckning jourerna anser att de haft tillräckliga förutsättningar för att kunna bedriva sin verksamhet liknar hur det såg ut med måluppfyllelsen. Totalt uppger 74 av 108 jourer (69 procent) att de haft tillräckliga förutsättningar för att bedriva sin verksamhet i hög utsträckning (figur 3).

Figur 3. I vilken utsträckning har jourerna haft tillräcklig förutsättningar?

De jourer som uppger att de inte haft tillräckliga förutsättningar tar precis som förra året upp svårigheterna med att planera långsiktigt eftersom bidraget betalas ut årsvis, och att medlen betalades ut för sent vilket påverkat planering och verksamhet.

Effektivaste insats för att nå mål

Jourerna har bedömt vilken insats som varit mest effektiv för att nå verksamhetens huvudmål. Precis som 2015 uppgav majoriteten av jourerna insatser som enligt Socialstyrelsens bedömning ligger inom området utveckling av jourernas verksamhet. Två av tre jourer uppger att någon eller några insatser från området utveckling av jourer har varit effektivast för att nå verksamhetens huvudmål i hög eller mycket hög utsträckning.

Det enskilda område som flest jourer tar upp är kompetensutveckling. Drygt var fjärde jour bedömer att denna typ av verksamhet varit effektivast (figur 4). Här ingår utbildningar för jourkvinnor och volontärer vilket bland annat ska ha lett till ökad kvalitet i jourernas insatser.

Det näst vanligaste området som jourerna tar upp är samtalsstöd till kvinnor och flickor. Insatser inom områdena samtalsstöd och kompetensutveckling är också de båda områden som jourerna bedömer haft störst påverkan på målgruppen.

Samtalsstöd är en typ av insats som går direkt till våldsutsatta medan kompetensutveckling är riktad till jourkvinnor och volontärer på jourerna. Ökad kompetens hos volontärer och jourkvinnor påverkar vilket stöd och vilken hjälp som jourerna kan ge till stödsökande kvinnor.

Journas verksamhet 2016

I redovisningen av 2016 års verksamhetsbidrag redogjorde jourerna för i hur stor utsträckning deras verksamhet har varit inriktad mot stödinsatser för kvinnor och deras barn respektive flickor. De redogjorde också för i hur stor utsträckning deras verksamhet varit inriktad mot utveckling av kvinno- respektive tjejjourer. Slutligen redogjorde jourerna också för om de bedrev verksamhet riktad till någon särskild grupp.

Jourerna har vanligtvis varit aktiva inom flera olika områden. Samtidigt varierar det kraftigt hur stor del av deras verksamhet som har bedrivits inom respektive område.

Verksamhet riktad till särskilda grupper

Knappt hälften av jourerna som fick del av verksamhetsbidraget uppger att de riktat verksamhet till någon särskild grupp. Det kan röra sig om kvinnor som drabbas av hedersrelaterat våld och våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund. Totalt 35 av 45 jourer (78 procent) som besvarat frågan uppger att de bedriver verksamhet riktad till kvinnor med utländsk bakgrund i hög eller mycket hög utsträckning (tabell 1).

Tabell 1. Jourer som bedriver verksamhet riktad till våldsutsatta kvinnor från någon särskild grupp. Procent. N = 48

Grupp	Inte alls	Mycket låg utsträckning	Låg utsträckning	Medelhög utsträckning	Hög utsträckning	Mycket hög utsträckning	Antal
Funktionsnedsättning	28	23	15	13	13	8	39
Missbruk	50	19	10	7	0	14	42
Hedersrelaterat våld	2	7	4	23	23	41	44
Utländsk bakgrund	2	4,5	4,5	11	22	56	45
Kvinnor över 65 år	27	15	24	10	17	7	41

Jourerna som är inriktade mot våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund arbetar bland annat med informationsinsatser till målgruppen så att flickor och kvinnor med utländsk bakgrund får kunskap och information om normer och värderingar och om sina rättigheter. I detta ingår bland annat att ta fram broschyrer och annat informationsmaterial på olika språk. Jourerna arbetar också praktiskt med rådgivning, juridiskt stöd, samtalsstöd och olika typer av praktiskt stöd riktat till målgruppen. Det kan röra sig om att utsatta kvinnor med utländsk bakgrund får stöd och hjälp på sitt eget modersmål. Man arbetar också aktivt med rekrytering så att man har flerspråkiga jourkvinnor och volontärer i verksamheten.

Statsbidragets syfte

Syftet med statsbidraget till kvinno- och tjejjourer är att stödja verksamhet som är riktad till våldsutsatta kvinnor och deras barn samt våldsutsatta flickor för att erbjuda dem stöd och skydd mot mäns våld.

Enligt 2 § i förordningen är statsbidragets syfte att stödja verksamhet som bedrivs av kvinno- och tjejjourer som bedriver verksamhet med

- stödinsatser för kvinnor och deras barn när det gäller rådgivning, samtalsstöd, att följa med eller på annat sätt stödja kvinnor i kontakter med myndigheter, annat praktiskt stöd, information, kompetensutveckling, utveckling av kvalitetsarbete och rutiner, dokumentation och uppföljning, säkerhetsåtgärder i skyddat boende för kvinnor och deras barn samt stöd till insatser för att förebygga mäns våld mot kvinnor (kvinnojouer),
- stödinsatser för flickor när det gäller rådgivning, samtal, att följa med eller på annat sätt stödja flickor i kontakter med myndigheter, annat praktiskt stöd i form av tjejgrupper samt information och kompetensutveckling och insatser för att förebygga mäns och pojkars våld mot kvinnor och flickor (tjejjourer).

Statsbidraget får inte användas till drift av skyddat boende utan endast till säkerhetsåtgärder inom skyddat boende. Det kan till exempel röra sig om inköp och installation av larm och säkerhetsdörrar. I redovisningen av 2016 års

verksamhetsbidrag har jourerna redovisat i hur hög utsträckning deras verksamhet varit inriktad mot ovanstående områden.

Stödinsatser för kvinnor och deras barn

Socialstyrelsens sammanställning visar att 97 av 108 jourer (90 procent) har arbetat med stödinsatser för kvinnor och deras barn. I detta område ingår rådgivning, samtalsstöd, att följa med eller på annat sätt stödja kvinnor i kontakter med olika myndigheter, annat praktiskt stöd, information om verksamheten samt stöd till insatser för att förebygga mäns våld mot kvinnor.

Rådgivning och samtalsstöd de vanligaste stödinsatserna

Rådgivning och samtalsstöd till de hjälpsökande kvinnorna är de vanligaste insatserna. Totalt har 94 procent av jourerna arbetat med samtalsstöd i hög eller mycket hög utsträckning (tabell 2). En nästan lika hög andel av jourerna (93 procent) har arbetat med rådgivning i hög eller mycket hög utsträckning.

Tabell 2. I hur stor utsträckning arbetar ni med stödinsatser för kvinnor och deras barn (kvinnojourer)? Procent. N = 97

Område	Mycket låg utsträckning	Låg utsträckning	Medelhög utsträckning	Hög utsträckning	Mycket hög utsträckning	Antal
Rådgivning	4	1	2	20	73	97
Samtalsstöd	3	0	3	15,5	78,5	97
Stöd vid myndighetskontakt	5	3	2	16,5	73,5	97
Annat praktiskt stöd	6	4	5	23	62	97
Information	1	6	19	31	43	97
Stöd till förebyggande insatser	7	13	23	31	26	96

Stöd vid myndighetskontakter är också en relativt vanlig stödinsats. Den minst vanligaste insatsen är stöd till insatser för att förebygga mäns våld mot kvinnor. Det är 57 procent av jourerna som uppger att de genomfört denna typ av insats i hög eller mycket hög utsträckning.

Utvecklingsarbete på kvinnojourer

Utveckling av kvinnojournernas verksamhet har bedrivits av 97 av 108 jourer. I detta område ingår kompetensutveckling, utveckling av kvalitetsarbete och rutiner, dokumentation, uppföljning och säkerhetsåtgärder i skyddat boende.

Kompetensutveckling vanligaste typen av utvecklingsarbete

Kompetensutveckling för jourkvinnor och volontärer är den vanligaste typen av utvecklingsarbete på kvinnojournerna. Sammanlagt 87 procent av jourerna har arbetat med kompetensutveckling i hög eller mycket hög utsträckning (tabell 3). I kompetensutveckling ingår framförallt olika typer av utbildningar och kurser men även deltagande i workshops och konferenser.

Majoriteten av jourerna har även arbetat med utveckling av kvalitetsarbete och rutiner i hög eller mycket hög utsträckning. Exempel på sådant arbete är att förbättra ledningssystem och att anställa verksamhetsansvarig.

Tabell 3. I hur stor utsträckning arbetar ni med utveckling av kvinnojourer? Procent. N = 97

Område	Mycket låg ut- sträck- ning	Låg ut- sträck- ning	Medel- hög ut- sträck- ning	Hög ut- sträck- ning	Mycket hög ut- sträckning	Antal
Kompetensut- veckling	1	4	8	43,5	43,5	97
Kvalitetsarbete och rutiner	3	5	16	40	36	97
Dokumentation	6	8	21	33,5	31,5	96
Uppföljning	9	9	27	40	15	96
Säkerhetsåtgärder skyddat boende	32	6,5	19	22,5	20	94

Säkerhetsåtgärder i skyddat boende är precis som året innan den minst vanliga typen av utvecklingsarbete. Det handlar bland annat om installation av säkerhetsdörr och olika typer av larm.

Stödinsatser för flickor

Socialstyrelsens sammanställning visar att 51 av 108 jourer (47 procent) har arbetat med stödinsatser för flickor (tjejjourer). I detta område ingår rådgivning, samtalsstöd, att följa med eller på annat sätt stödja flickor i kontakter med myndigheter, annat praktiskt stöd i form av tjejgrupper, information om verksamheten samt stöd till insatser för att förebygga män och pojkars våld mot kvinnor och flickor.

Samtalsstöd och information till flickor är vanligt

I arbetet med stödinsatser till flickor inom ramen för tjejjoursverksamhet är stödsamtal och information vanligast förekommande. Drygt 85 procent av jourerna har arbetat med samtalsstöd för flickor i hög eller mycket hög utsträckning (tabell 4). Det kan röra sig om stödsamtal för unga kvinnor och flickor som är utsatta för sexuellt våld eller stödsamtal på den hjälpsökandes eget modersmål.

Informationsarbetet kan handla om att öka kännedomen om jouren och dess arbete hos politiker, allmänhet och skolpersonal via artiklar, radiointervjuer och föreläsningar.

Tabell 4. I hur stor utsträckning arbetar ni med stödinsatser för flickor (tjejjourer)? Procent. N = 51

Område	Mycket låg utsträckning	Låg utsträckning	Medelhög utsträckning	Hög utsträckning	Mycket hög utsträckning	Antal
Rådgivning	6	2	14	34	44	50
Samtalsstöd	8	0	6	28	58	50
Stöd till flickor vid myndighetskontakt etc	28	22	16	14	20	50
Annat stöd	22,5	8	18,5	26,5	24,5	49
Information	4	0	14	28	54	50
Stöd till förebyggande insatser	8	6	26	29	31	49

Stöd vid myndighetskontakter är däremot relativt ovanligt när det gäller verksamhet riktad till flickor. Endast var tredje jour har genomfört denna typ av verksamhet i hög eller mycket hög utsträckning. Detta till skillnad från motsvarande verksamhet riktad till kvinnor där det tvärtom är mycket vanligt.

Utvecklingsarbete tjejjourer

Totalt 52 av 108 (48 procent) jourer har bedrivit utvecklingsarbete inriktat mot tjejjoursverksamhet (tabell 5). För tjejjoursverksamheten är kompetensutveckling den enda typ av utvecklingsarbete som tas upp i förordningen. Det kan exempelvis handla om att öka kompetensen genom utbildning och handledning till nya volontärer. Socialstyrelsens uppföljning visar att 67,5 procent av jourerna som arbetat med utveckling av tjejjourer har gjort i detta i hög eller mycket hög utsträckning.

Tabell 5. I hur stor utsträckning arbetar ni med utveckling av tjejjourer? Procent. N = 52

Område	Mycket låg utsträckning	Låg utsträckning	Medelhög utsträckning	Hög utsträckning	Mycket hög utsträckning	Antal
Kompetensutveckling	7,5	4	21	33	34,5	52

Redovisning av organisationsbidraget 2016

Majoriteten av de 123 jourerna som beviljades organisationsbidrag återrapporterade i tid. En jour har återbetalat hela det beviljade beloppet och är därmed inte med i redovisningen.

I organisationsbidraget finns inget krav på mål- och resultatstyrning och jourerna behövde inte heller beskriva i förväg på vilket sätt de skulle använda medlen. Statsbidraget fick dock endast användas till samma syfte som verksamhetsbidraget, och i återrapporteringen av organisationsbidraget fick jourerna beskriva hur de använt medlen inom de olika områdena.

Journas verksamhet 2016

I redovisningen av 2016 års organisationsbidrag redogjorde jourerna alltså för i hur stor utsträckning den verksamhet som finansierades med organisationsbidraget varit inriktad mot stödinsatser för kvinnor och deras barn respektive flickor. De redogjorde också för hur i hur stor utsträckning deras verksamhet varit inriktad mot utveckling av kvinno- respektive tjejjourer. Slutligen redogjorde jourerna också för om de bedrev verksamhet riktad till någon särskild grupp.

Precis som inom verksamhetsbidraget har jourerna vanligtvis varit aktiva inom flera olika områden. Det varierar också i hur stor del av deras verksamhet som har bedrivits inom respektive område. Majoriteten av jourerna som fick del av organisationsbidraget fick även del av verksamhetsbidraget och de har i stor utsträckning använt de båda bidragen på samma sätt.

Verksamhet riktad till särskilda grupper

Knappt hälften av jourerna som fick del av organisationsbidraget uppger att de riktat verksamhet till någon särskild grupp. Det kan röra sig om kvinnor med funktionsnedsättning, kvinnor som drabbas av hedersrelaterat våld och våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund. Drygt 80 procent av jourerna som besvarat frågan uppger att de bedriver verksamhet riktad till kvinnor med utländsk bakgrund i hög eller mycket hög utsträckning (tabell 6).

Jourerna som är inriktade mot våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund arbetar bland annat med rådgivning, juridiskt stöd, samtalsstöd och olika typer av praktiskt stöd riktad till målgruppen. Flera jourer är särskilt inriktade mot kvinnor med utländsk bakgrund vilket innebär att de har anställda och volontärer på juren med särskild språk- och kulturkompetens. Man arbetar också med riktad information och uppsökande verksamhet till nyanlända kvinnor. Jourerna med denna inriktning kommer också i kontakt med kvinnor som drabbats av hedersrelaterat våld i hög utsträckning.

Tabell 6. Jourer som bedriver verksamhet riktad till våldsutsatta kvinnor från någon särskild grupp. Procent. N = 58

Grupp	Inte alls	Mycket låg utsträckning	Låg utsträckning	Medelhög utsträckning	Hög utsträckning	Mycket hög utsträckning	Antal
Funktionsnedsättning	29	10	21	26	10,5	3,5	58
Missbruk	53	17	17	2	2	9	58
Hedersrelaterat våld	9	0	7	19	17	48	58
Utländsk bakgrund	3,5	0	7	7	32,5	50	58
Kvinnor över 65 år	16	16	10	26	18	14	50

Stödinsatser för kvinnor och deras barn

Socialstyrelsens sammanställning av jourernas arbete med organisationsbidraget visar att 107 av 122 jourer (88 procent) har arbetat med stödinsatser för kvinnor och deras barn. I detta område ingår rådgivning, samtalsstöd, att följa med eller på annat sätt stödja kvinnor i kontakter med olika myndigheter, annat praktiskt stöd, information om verksamheten, samt stöd till insatser för att förebygga mäns våld mot kvinnor.

Samtalsstöd den vanligaste stödinsatsen

Samtalsstöd till de hjälpsökande kvinnorna är den vanligaste insatsen. Totalt har 84 procent av jourerna arbetat med samtalsstöd i hög eller mycket hög utsträckning. Vidare har knappt 80 procent av jourerna arbetat med stöd vid myndighetskontakter i hög eller mycket hög utsträckning.

Rådgivning är också en relativt vanlig stödinsats och beskrivs av flera jourer som en av kärnverksamheterna. Den minst vanliga insatsen är stöd till insatser för att förebygga mäns våld mot kvinnor. Det är 48 procent av jourerna som uppger att de genomfört denna typ av insats i hög eller mycket hög utsträckning.

Jourerna arbetar med rådgivning till våldsutsatta kvinnor via telefon, mejl och personliga möten. Flera jourer har en telefonjour dit hjälpsökande kan vända sig och de har använt organisationsbidraget till att öka tjänstgöringsgraden hos jourkvinnorna så att de kan vara tillgängliga för rådgivning. Det kan bland annat handla om juridisk rådgivning där flera jourer särskilt nämner att de har utbildade jurister som ger juridisk rådgivning till våldsutsatta.

Samtalsstöd ges både enskilt och grupp och som nämnts ovan är samtalsstöd den vanligaste insatsen som organisationsbidraget har använts till. Samtalsstöd beskrivs precis som rådgivning som en av kärnverksamheterna vid jourerna. Flera jourer har utbildade samtalsledare och några jourer har använt organisationsbidraget för att anställa fler jourkvinnor, vilket har ökat tillgängligheten till stödsamtal.

En stor andel av de stödsökande kvinnorna har behov av att få stöd när de kontaktar myndigheter. Det gäller inte minst kvinnor med utländsk bakgrund som kan behöva stöd på sitt eget modersmål. Personal och volontärer vid jou-

rerna följer med vid besök hos socialtjänst, polis, sjukvård och migrationsverket. Man följer också med vid rättegångar och hjälper även till att lotsa kvinnan vidare till rätt myndighetsperson.

Övrigt praktiskt stöd handlar bland annat om att hjälpa till och strukturera vardagen och fylla i blanketter och ansökningar, följa med vid läkarbesök, och att ge socialt stöd.

Jourerna har använt organisationsbidraget till att ta fram broschyrer och annat informationsmaterial om våld mot kvinnor och jourens verksamhet som man sedan spridit vid olika evenemang, bland annat vid föreläsningar och besök i skolor, vårdcentraler, företag och föreningar. Flera jourer har även tagit fram olika typer av informationsmaterial på flera olika språk och bland annat spridit den på SFI.

Det förebyggande arbete som jourerna bedrivit kan kopplas till jourernas informationsverksamhet, bland annat när de varit ute och föreläst i skolor och andra verksamheter om sin verksamhet och om våld mot kvinnor.

Utvecklingsarbete på kvinnojourer

Utveckling av kvinnojourernas verksamhet har bedrivits av 107 av 122 jourer. I detta område ingår kompetensutveckling, utveckling av kvalitetsarbete och rutiner, dokumentation, uppföljning och säkerhetsåtgärder i skyddat boende.

Kompetensutveckling vanligaste typen av utvecklingsarbete

Kompetensutveckling för jourkvinnor och volontärer är den vanligaste typen av utvecklingsarbete på kvinnojourerna. Sammanlagt 71,5 procent av jourerna har arbetet med kompetensutveckling i hög eller mycket hög utsträckning. Majoriteten av jourerna har även arbetat med utveckling av kvalitetsarbete och rutiner i hög eller mycket hög utsträckning.

I kompetensutveckling ingår framförallt olika typer av utbildningar och kurser men även deltagande i workshops och konferenser. Exempel på utbildningar är Unizons och ROKS olika utbildningar till volontärer och jourkvinnor, Länsstyrelsens utbildning i bedömningsmetoden Freda och utbildningar i bedömningsmetoden Patriark, samtalsmetoden MI och Trappan.

Jourkvinnor och volontärer har deltagit i konferenser och workshops om bland annat hedersrelaterat våld, våld i nära relation, maskulinitet och jämställdhet, sexualbrott mot barn på nätet och sexuella övergrepp.

Exempel på arbete med kvalitetsarbete och rutiner är att ta fram rutiner för jourens interna verksamhet, till exempel utveckling av rutiner för jour och beredskap. Inom kvalitetsarbete har jourerna bland annat förbättrat ledningssystem och anställt samordnings- och verksamhetsansvariga som bland annat har till uppgift att arbeta med kvalitetsutveckling.

Arbete med dokumentation har tydlig koppling till arbetet med kvalitetsarbete och rutiner och de går i viss mån in i varandra. Man dokumenterar bland annat sina arbetsmetoder och arbetar mot att följa Socialstyrelsens normer för dokumentation. Flera jourer har införskaffat särskilda dokumentationssystem, bland annat för att bättre kunna redovisa hur man arbetar med de hjälpsökande kvinnorna.

Säkerhetsåtgärder i skyddat boende och uppföljning är de minst vanliga typerna av utvecklingsarbete. Säkerhetsåtgärder handlar bland annat om installation av säkerhetsdörr och olika typer av larm. Uppföljning har klara beröringspunkter med arbetet med kvalitetsarbete och rutiner, samt med arbetet med dokumentation, då uppföljning av verksamheten är en del av kvalificerat kvalitetsarbete.

Stödinsatser för flickor

Socialstyrelsens sammanställning visar att 57 av 122 jourer (47 procent) har arbetat med stödinsatser för flickor (tjejjourer). I detta område ingår rådgivning, samtalsstöd, att följa med eller på annat sätt stödja flickor i kontakter med myndigheter, annat praktiskt stöd i form av tjejgrupper samt stöd till insatser för att förebygga män och pojkars våld mot kvinnor och flickor.

Rådgivning och samtalsstöd till flickor är vanligt

I arbetet med stödinsatser till flickor inom ramen för tjejjoursverksamhet är stödsamtal och rådgivning vanligast förekommande. Drygt 85 procent av jourerna har arbetat med samtalsstöd för flickor i hög eller mycket hög utsträckning. Stödsamtal ges via chatt, telefon och vid personliga samtal enskilt eller i grupp. Det kan röra sig om stödsamtal för unga kvinnor och flickor som är utsatta för sexuellt våld eller stödsamtal på den hjälpsökandes eget modersmål. Ett par jourer uppger att de kunnat anställa med hjälp av organisationsbidraget och därmed kunnat utöka sin stödverksamhet. Vidare har även ett par jourer bedrivit uppsökande verksamhet i skolor och ungdomsverksamhet, och i samband med det har flickor kunnat få stöd och rådgivning.

Rådgivning och stöd går precis som i kvinnojoursverksamheten in i varandra i hög utsträckning och rådgivning är nästan lika vanlig förekommande som samtalsstöd. Rådgivning sker via telefon, mejl och vid personliga möten, t ex. på fritidsgårdar och skolor. Rådgivningen kan handla om hedersproblematik, sexuella övergrepp, vilka rättigheter man har samt var man vända sig för att få hjälp.

Jourerna har också tagit fram informationsmaterial att använda vid uppsökande verksamhet i skolor och ungdomsverksamhet. Anställda informatörer har delat ut material och man har även utvecklat sin verksamhet på sociala medier.

Praktiskt stöd har bedrivits i form av traditionella tjejgrupper men även i form av tjejkvällar och sommaraktiviteter då många flickor uppskattade denna form av mer kravfria aktiviteter. Flera jourer hade förberett sig för att starta tjejgrupper men har haft för få intresserade flickor. Två jourer har haft läger för flickor. Flera jourer beskriver att de haft separatistiska aktiviteter och en jour nämner specifikt att detta varit tvunget pga. hedersproblematik.

Drygt hälften av jourerna har arbetat med förebyggande arbete i hög utsträckning. Det handlar bland annat om föreläsningar och workshops i gymnasie- och högstadieskolor om normer, ideal och våld. T ex arbetar flera jourer med metodmaterialet Machofabriken som är ett verktyg för arbete med jämställdhet och förebyggande av våld med fokus på sociala normer för maskulinitet och hur dessa kan ifrågasättas.

Förebyggande arbete hänger ihop med jourernas informationsverksamhet i hög utsträckning då det förebyggande arbetet till stor del handlar om olika informationsinsatser och framtagande av informationsmaterial om t ex. sexuella övergrepp och hedersproblematik som även riktar sig till unga killar.

Stöd vid myndighetskontakter är relativt ovanligt när det gäller verksamhet riktad till flickor. Endast var tredje jour har genomfört denna typ av verksamhet i hög eller mycket hög utsträckning. Detta till skillnad från motsvarande verksamhet riktad till kvinnor där det tvärtom är mycket vanligt. Det kan handla om att följa med vid kontakt med polis, socialtjänst eller vid rättegång.

Utvecklingsarbete tjejjourer

Totalt 57 av 122 jourer (48 procent) har bedrivit utvecklingsarbete inriktat mot tjejjoursverksamhet. För tjejjoursverksamheten är kompetensutveckling den enda typ av utvecklingsarbete som tas upp i förordningen. Det kan exempelvis handla om att öka kompetensen genom utbildning och handledning till nya volontärer och erfarna jourkvinnor. Flera jourer har satsat på utbildning av styrelse och ledare för verksamheten för att därigenom höja kvaliteten i verksamheten.

Socialstyrelsens uppföljning visar att drygt hälften av jourerna som arbetat med utveckling av tjejjourer har arbetat med kompetensutveckling i hög eller mycket hög utsträckning. Exempel på utbildningar är MI, trauma och PTSD, hedersproblematik, HBTQ och normkritik, sex som självskadebeteende samt porr och prostitution.

Jourernas erfarenheter av statsbidraget

Precis som året innan har jourerna blandade erfarenheter av statsbidraget. De allra flesta jourerna tar upp positiva erfarenheter. Medlen har använts för att vidareutveckla verksamheten i jourerna och flera jourer tar upp att statsbidraget lett till ökad stabilitet och bättre kvalitet i verksamheten. Inte minst genom att man kunnat anställa samordnare och verksamhetsutvecklare som kunnat arbeta med kvalitetsutveckling. Medlen har även använts för kompetensutveckling för jourkvinnor och volontärer vilket i förlängningen kommer hjälpsökande kvinnor och flickor till godo. Det faktum att jourerna kan söka för två år upplevs också som något positivt eftersom det ger mer stabilitet och underlättar planering framåt.

Jourerna är också positiva till att de medel som Socialstyrelsen inte kunde fördelas som verksamhetsbidrag istället omvandlades till ett organisationsbidrag som alla bidragsberättigade jourer kunde få del av. Inte minst eftersom organisationsbidraget inte krävde ett särskilt ansökningsförfarande utan det räckte att de bidragsberättigande jourerna anmälde att de ville få del av organisationsbidraget. Jourerna anser det också vara positivt att statsbidraget går till den ordinarie verksamheten och inte bara nyskapande projekt.

Samtidigt tar majoriteten av jourerna också upp negativa aspekter av statsbidraget. Majoriteten av de kritiska jourerna anser att det varit alldeles för komplicerat och tidsödande att söka och återskoppla verksamhetsbidraget. De har haft stora svårigheter att beskriva sin verksamhet i termer av mätbara

mål, aktiviteter för att nå de uppsatta målen och att redovisa vilka konkreta resultat som uppnåtts. Detta avspeglas också i att Socialstyrelsen endast kunde fördela hälften av de avsatta medlen i den ursprungliga ansökningsomgången. Jourerna efterfrågar ett enklare ansökningsförfarande och att blanketter och anvisningar förenklas. De vill gärna att statsbidraget i sin helhet omvandlas till ett organisationsbidrag.

Jourerna anser också att det tog alldeles för lång tid innan de fick besked om de hade fått ansökan om verksamhetsbidrag beviljad och med vilken summa. Det gör att de haft svårt att planera, t ex när det gäller att anställa personal. De är också missnöjda med de begränsningar som finns när det gäller vad verksamhetsbidraget får användas till. Bidraget till de lokala kvinno- och tjejjourerna får till exempel inte användas till skyddade boenden eller till lokalhyra.

Även om jourerna är positiva till att bidraget omvandlades till ett organisationsbidrag är de negativa till att det skedde när halva året redan hade gått. Detta gjorde att det var svårt för dem att planera och använda organisationsbidraget på ett genomtänkt sätt. Särskilt som det var en relativt stor summa som fördelades som organisationsbidrag.

Avslutande diskussion

Socialstyrelsens uppföljning av 2016 års verksamhetsbidrag visar att stöd och rådgivning varit mest förekommande bland kvinnojourerna. Nio av tio jourer har arbetat med rådgivning och samtalsstöd i hög eller mycket hög utsträckning. Stöd vid myndighetskontakter är också vanligt förekommande. Verksamhetsbidraget har även använts för internt utvecklingsarbete för kvinnojourerna i hög utsträckning. Knappt nio av tio jourer har satsat på kompetensutveckling i hög eller mycket hög utsträckning. Det kan röra sig om olika typer av utbildningar för både anställda och volontärer.

I tjejjoursverksamheten är samtalsstöd och information de mest framträdande aktiviteterna men precis som året innan har tjejjourerna inte riktigt samma fokus som kvinnojourerna. För tjejjoursverksamheten är utvecklingsarbete begränsat till kompetensutvecklingsinsatser. Andelen jourer som bedrivit denna typ av verksamhet riktad till flickor i hög utsträckning är precis som året innan jämförelsevis lägre.

Jourerna uppger att insatser inom kompetensutveckling och samtalsstöd varit de mest effektiva insatserna för att nå uppsatta mål. Insatser inom kompetensutveckling och samtalsstöd är också de typer av insatser som haft störst påverkan på målgruppen.

Drygt hälften av jourerna har varit renodlade kvinnojourer samtidigt som det varit relativt få jourer som varit utpräglade tjejjourer. En tredjedel av jourerna har haft verksamhet riktad till både kvinnor och flickor. Knappt hälften av jourerna har haft verksamhet riktad till någon särskild grupp av flickor eller kvinnor. De vanligaste särskilda grupperna är kvinnor med utländsk bakgrund samt kvinnor och flickor som drabbats av hedersrelaterat våld.

Socialstyrelsens uppföljning visar att jourernas arbete med mål- och resultatstyrning har förbättrats jämfört med 2015. Andelen jourer som enligt Socialstyrelsens bedömning har en sammanhängande mål- och resultatstyrning i hög utsträckning har ökat från 9 procent 2015 till 26 procent 2016 [1]. Samtidigt finns ett stort utvecklingsarbete kvar att göra och många jourer har fortsatt svårt att formulera uppföljningsbara mål och att skilja på mål och aktiviteter. Detta återspeglas i att Socialstyrelsen endast kunde fördela 49 674 000 kronor av de avsatta medlen på 99 500 000 kronor i den ursprungliga ansökningsomgången. Socialstyrelsen fortsätter sitt arbete med att utveckla mål- och resultatstyrningen av bidraget.

De resterande medlen om 49 826 000 kronor fördelades istället i form av organisationsbidrag där bidragsberättigade jourer endast behövde ansöka om att få del av medlen. De behövde inte beskriva vilken verksamhet som skulle få del av medlen eller beskriva förväntade mål, planerade aktiviteter eller förväntade resultat. Bidraget fick dock endast användas inom samma områden som verksamhetsbidraget.

En del jourer har dock inte uppfattat detta utan har trots att organisationsbidraget kunnat användas mer fritt. Socialstyrelsen har informerat jourerna om att verksamhetsbidraget och organisationsbidraget har samma begränsningar

när det gäller användningsområde. Socialstyrelsen har kontaktat 14 jourer på grund av misstänkt felaktig användning.

Utvecklingen när det gäller verksamhetsbidraget går dock åt rätt håll. När jourerna ansökte om verksamhetsbidrag för 2017 återstod 19 782 280 kronor av anslaget på 99 500 000 kronor att fördela när alla ansökningar gått igenom och Socialstyrelsen fattat beslut om fördelning. Det är fortfarande en betydande summa som nu har fördelats som organisationsbidrag på grund av bristfälliga ansökningar, men det är samtidigt en avsevärd förbättring jämfört med 2016. Socialstyrelsen fortsätter sitt arbete med att utveckla ansöknings- och återrapporteringsprocessen för att förbättra mål- och resultatstyrningen.

Jourerna är fortsatt negativa till att bidraget är utformat som ett verksamhetsbidrag. Man tycker dock att det är positivt att de medel som inte kunde fördelas i den första beslutsomgången fördelades som organisationsbidrag istället. De är emellertid kritiska till att beslutet om fördelning av organisationsbidraget dröjde till 1 juli 2016. Det ledde till att de hade svårt att utnyttja det fullt ut då de redan hunnit planera 2016 års verksamhet. Detta återspeglas i att totalt 32 jourer har betalat tillbaka 1 434 814 kronor av verksamhetsbidraget till Socialstyrelsen.

Jourerna använder medel för utbildningar i t.ex. Trappan och olika utbildningar som organiseras av ROKS och Unizon. Samtidigt fördelar Socialstyrelsen statsbidrag till bland annat ROKS och Unizon inom ramen för statsbidraget till riksorganisationer inom det sociala området. I det bidraget använder ROKS och Unizon delar av bidraget till utbildningar för lokala jourer.

Socialstyrelsens synpunkt från förra årets återrapportering att anslagssumman på 99 500 000 kronor per år till lokala jourer är stor kvarstår. Särskilt eftersom medlen inte får användas för att driva skyddat boende, utan endast för säkerhetsåtgärder kopplat till skyddat boende. När förordningen ändrades så att resterande medel skulle betalas ut som organisationsbidrag betydde det att 123 lokala jourer tilldelades 405 089 kronor vardera. Majoriteten av dessa jourer hade dessutom beviljats verksamhetsbidrag. Jourerna har också haft svårigheter att använda medlen vilket avspeglas i att 6 294 646 kronor av organisationsbidraget inte har förbrukats.

Som nämnts ovan framgår det också av jourernas återrapporteringar att 14 jourer har använt de beviljade medlen på ett misstänkt otillåtet sätt. Jourerna har bland annat använt delar organisationsbidraget för att köpa hushållsapparater, tvättmaskiner, bilar och för att renovera sina lokaler. Socialstyrelsen utreder dessa 14 jourer för att fastställa om de ska bli föremål för återkrav och i så fall vilka belopp som ska återkrävas.

Referenser

1. Användningen av statsbidraget till kvinno- och tjejjourer 2015. Stockholm: Socialstyrelsen; 2016

Bilaga 1. Ekonomisk redovisning

Verksamhetsbidraget

Anslagssumman för 2016 var 99 500 000 kronor. Totalt beviljades 109 jourer 49 674 000 kronor i verksamhetsbidrag. Av jourernas redovisningar framgår att en jour inte har förbrukat något av de medel som den beviljades. Denna jour har återbetalat de medel som den beviljades. Dessutom visar jourernas redovisningar att det är 77 jourer som har förbrukat hela det belopp som de fick beviljat.

Med utgångspunkt i 17 §, punkt 3 i förordningen (2015:454) om statsbidrag till kvinno- och tjejjourer har Socialstyrelsen begärt att medel som inte förbrukats ska återbetalas. Statsbidrag som inte förbrukats uppgick enligt jourernas redovisningar till 1 434 814 kronor. Detta innebär att 97 procent av de utbetalade medlen har förbrukats (tabell 7).

Tabell 7. Utbetalt och icke förbrukat verksamhetsbidrag 2016. SEK

Utbetalt statsbidrag	Förbrukat statsbidrag	Icke förbrukat statsbidrag	Procentuell förbrukning statsbidrag
49 674 000	48 239 186	1 434 814	97

Socialstyrelsen bad även jourerna att specificera hur stor del av verksamhetsbidraget som gått till administrativa kostnader för att få en bild av hur mycket av statsbidraget som går till administration av organisationernas verksamhet. Som administrativa kostnader räknas telefoni, porto, kontorsmaterial, försäkringar, bankkostnader och redovisningstjänster. Socialstyrelsens sammanställning visar att 2,8 procent av statsbidraget har använts till administrativa kostnader (tabell 8).

Tabell 8. Andel administrativa kostnader hos organisationerna. Procent

Förbrukat statsbidrag	Varav kostnad för administration	Andel kostnad administration
48 239 186	1 357 093	2,8

Organisationsbidraget

Anslagssumman för 2016 var som nämnts ovan 99 500 000 kronor. På grund av ansökningar av bristfällig kvalitet kunde dock endast 49 674 000 kronor fördelas som verksamhetsbidrag. Regeringens ambition är dock att alla medel ska tas i anspråk och ändrade därför i förordningen så att resterande medel kunde betalas ut som organisationsbidrag.

De resterande 49 826 000 kronor som fanns kvar efter den första utlysningens omgången utlystes som organisationsbidrag i maj 2016. Den 1 juli 2016 tilldelades 123 bidragsberättigade jourer 405 089 kronor vardera i organisationsbidrag. Av jourernas redovisningar framgår att en jour inte har förbrukat något av de medel som de beviljades. Denna jour har återbetalat de medel

som den beviljades. Dessutom visar jourernas redovisningar att det är 75 jourer som har förbrukat hela det belopp som de fick beviljat.

Statsbidrag som inte har förbrukats uppgick enligt jourernas redovisningar till 6 294 646 kronor. Med utgångspunkt i 17 §, punkt 3 i förordningen (2015:454) om statsbidrag till kvinno- och tjejjourer har Socialstyrelsen begärt att ej förbrukade medel ska återbetalas. Vidare visar jourernas redovisningar att 14 jourer har lagt delar av det beviljade organisationsbidraget på verksamhet som misstänks ligga utanför ramen för förordningen. Socialstyrelsen utreder om dessa medel ska återkrävas på grund av felaktig användning. Detta innebär att 87 procent av de utbetalade medlen räknas som förbrukade i nuläget men att denna siffra kommer att justeras något om det blir fråga om återkrav (tabell 9).

Tabell 9. Utbetalt och icke förbrukat organisationsbidrag 2016. SEK

Utbetalt statsbidrag	Förbrukat statsbidrag	Icke förbrukat statsbidrag	Procentuell förbrukning statsbidrag
49 825 947	43 531 301	6 294 646	87

Socialstyrelsen bad även jourerna att specificera hur stor del av organisationsbidraget som gått till administrativa kostnader för att få en bild av hur mycket av statsbidraget som går till administration av jourernas verksamhet. Som administrativa kostnader räknas telefoni, porto, kontorsmaterial, försäkringar, bankkostnader och redovisningstjänster. Socialstyrelsens sammanställning visar att 4,2 procent av statsbidraget har använts till administrativa kostnader (tabell 10).

Tabell 10. Andel administrativa kostnader hos organisationerna. Procent

Förbrukat statsbidrag	Varav kostnad för administration	Andel kostnad administration
43 531 301	1 843 154	4,2

Bilaga 2. Fördelning av medel 2016

Tabell 11. Fördelning av verksamhetsbidrag och organisationsbidrag. Per jour och belopp (SEK)

Län	Jour	Verksamhetsbidrag	Organisationsbidrag	Återbetalt hela beloppet
AB	Alla kvinnors hus	1 000 000	405 089	
AB	Botkyrka Kvinno- och Tjejjour	400 000	-	
AB	Brottsoffer-, Kvinno- och Tjejjouren i Södertälje (Kvinnojouren Annifrid)	460 000	405 089	
AB	Busta Ungdomsjour/Föreningen Anhöriga till sexuellt utsatta barn	-	405 089	
AB	Indra Tjejjour (Föreningen Indra)	325 000	405 089	
AB	Föreningen mot våld i nära relation Nacka/Värmdö	880 000	405 089	
AB	Föreningen Storasyster	1 386 800	405 089	
AB	Haninge Kvinnojour	400 000	405 089	
AB	IKKR - Kvinnojouren Nina	-	405 089	
AB	Kvinno- och Tjejjouren Huddinge	400 000	405 089	
AB	Kvinno- och Tjejjouren Vallentuna	300 000	405 089	
AB	Kvinnojouren Anna	150 000	405 089	
AB	Kvinnojouren i Österåker samt Tjejjouren Bellis	630 000	405 089	
AB	Kvinnojouren Kerstin i Lidingö	-	405 089	
AB	Kvinnojouren Klara	250 000	405 089	
AB	Kvinnojouren Sigtuna	200 000	405 089	
AB	Kvinnojouren Stina (Järfälla Kvinnojour)	200 000	-	
AB	Kvinnojouren Täby/Danderyd	150 000	405 089	
AB	Kvinnors Nätverk	800 000	405 089	
AB	nxtME	-	405 089	
AB	Q-Jouren	1 000 000	405 089	
AB	Rom och Resande kvinnojouren, RRKJ	350 000	405 089	
AB	Sollentuna Kvinnojour	350 000	405 089	
AB	Somaya Kvinno- och Tjejjour	1 200 000	405 089	
AB	Stiftelsen 1000 Möjligheter	2 000 000	405 089	
AB	Stjärnjouren (Sundbybergs tjejjour)	548 000	-	
AB	Stockholms Tjejjour	675 000	405 089	
AB	Tensta Kvinno- och Tjejjour	500 000	405 089	
AB	Terrafem Stockholm	800 000	405 089	
AB	Tjejjouren	-	405 089	
AB	Tyresö kvinno- och tjejjour	550 000	405 089	
AB	Västerorts kvinnojour och tjejjour	600 000	405 089	
C	Kvinnojouren Freja	-	405 089	
C	Kvinnojouren Gertrud	635 000	405 089	
C	Solrosen Heby ideell förening	340 000	405 089	
C	Terrafem Uppsala	350 000	405 089	

Län	Jour	Verksamhets- bidrag	Organisations- bidrag	Återbetalt hela be- loppet
C	TRIS - tjejers rätt i samhället	1 500 000	405 089	
C	Uppsala Kvinnojour	250 000	405 089	
C	Uppsala Stadsmission	567 000	-	
C	Uppsala Tjejjour	375 000	405 089	
D	Kvinno- och tjejjouren Miranda	245 000	405 089	
D	Kvinnojouren Malva	75 000	-	
D	Kvinnojouren Mira	100 000	405 089	
D	Kvinnojouren MOA/ Tjejjouren Meja	370 000	405 089	
D	Tjejjouren Lina	9 200	-	X
E	HOPP Norrköping	-	405 089	
E	Kvinno- och tjejjouren i Linköping	600 000	405 089	
E	Linköpings stadsmission	198 500	405 089	
E	Motala Kvinnojour	370 000	405 089	
E	Norrköpings Kvinnojour	50 000	-	
E	Novahuset	400 000	405 089	
E	Tjejjouren i Norrköping	350 000	405 089	
F	Kvinno- och tjejjouren Jönköping	838 000	405 089	
F	Kvinnojouren Linneorna	-	405 089	
F	Kvinnojouren Maria	200 000	405 089	
F	Tjejjouren Jorun	-	405 089	
F	Tranås kvinnojour Helga	685 000	405 089	
F	Värnamo kvinnojour	500 000	405 089	
G	Kvinnojouren Blenda	460 000	405 089	
G	Kvinnojouren Märta	250 000	405 089	
H	Hultsfred-Vimmerby Kvinnojour	70 000	405 089	
H	Kvinnojouren Kalmar	-	405 089	
H	Kvinnojouren Vändela	13 000	-	
H	Q-viks Kvinnojour i Västervik - f d Kvinnoqulan Västervik	600 000	-	
I	TROTS Kvinnojour	-	405 089	
K	Karlshamns Kvinnojour	-	405 089	
K	Kvinnojouren Frideborg Karlskrona	1 000 000	405 089	
K	Olofströms kvinno- och tjejjour	150 000	405 089	
K	Ronneby Kvinnojour	-	405 089	
K	Tjejjouren Tindra Karlskrona	-	405 089	
M	ATIM Kvinno- och Tjejjour	1 800 000	405 089	
M	Brottsoffer- och kvinnojouren Sydöstra Skåne	-	405 089	
M	Familjefridsjouren i Höganäs	500 000	405 089	
M	FemCenter Kvinnojour	1 500 000	405 089	
M	Frida Kvinnojour	100 000	-	
M	Föreningen Malmö Kvinnojour	500 000	405 089	
M	Helsingborgs Kvinnojour	200 000	405 089	
M	Kristianstad kvinnojour	167 000	405 089	
M	Kvinnojouren i Lund	450 000	405 089	

Län	Jour	Verksamhets- bidrag	Organisations- bidrag	Återbetalt hela be- loppet
M	Skyddsjouren i Ängelholm	400 000	405 089	
M	Tjejjouren i Lund	250 000	405 089	
M	Tjejjouren i Malmö	350 000	405 089	
N	Falkenbergs Kvinnojour	750 000	405 089	
N	Kvinnojouren Frideborg i Varberg	350 000	405 089	
N	Kvinnojouren Viktoria	60 000	405 089	
N	Ungdomsjouren Tigerlilja (f d Tjejjouren Tiger- lilja)	-	405 089	
O	ATSUB Göteborg	-	405 089	X
O	Elektra & United Sisters Fryshuset Göteborg	-	405 089	
O	Finska kvinnojouren Piilopirtti	-	405 089	
O	Föreningen Kvinnojouren Olivia	275 000	405 089	
O	Kvinno- och Tjejjouren ADA	400 000	405 089	
O	Kvinnohuset Tranan	337 500	405 089	
O	Kvinnojouren Borås	400 000	405 089	
O	Kvinnojouren i Mark, Svenljunga & Tranemo	250 000	-	
O	Kvinnojouren i Stenungsund	-	405 089	
O	Kvinnojouren Kaprifolen	-	405 089	
O	Kvinnojouren Linnéan	-	405 089	
O	Partille Kvinnojour	-	405 089	
O	Qjouren Väst ideell förening	50 000	405 089	
O	Stödcentrum Humlegården	400 000	405 089	
O	Terrafem Göteborg	870 000	405 089	
O	Tjejjouren Väst	700 000	405 089	
O	Villa Karins Kvinnojour	160 000	405 089	
S	Alla Kvinnors Hus Karlstad	480 000	405 089	
S	Kvinnojouren Nordvärmland	245 000	405 089	
T	Kvinnoföreningen mot våld Karlskoga/Deger- fors	350 000	405 089	
T	Kvinnohuset i Örebro	400 000	-	
T	Örebro Tjejjour	250 000	405 089	
U	Föreningen Kvinnohuset i Västerås	400 000	405 089	
U	Föreningen Kvinnokraft (Kvinnojouren Sala)	750 000	405 089	
U	Internationell Kamp för Kvinnors Rättigheter, IKKR	380 000	-	
U	Kvinnojouren KAK	-	405 089	
W	Kvinno- & Tjejjouren Ludvika - Smedjebacken	-	405 089	
W	Kvinnogemenskapen Emma	-	405 089	
W	Kvinnojouren Borlänge	-	405 089	
W	Kvinnojouren Falun	700 000	405 089	
X	Kvinnojouren Blåklockan	460 000	405 089	
X	Kvinnojouren Rosen	200 000	405 089	
X	Kvinnojouren Sandviken	100 000	405 089	
X	Kvinnojouren Stöttan	50 000	405 089	
X	Kvinnojouren Viljan	75 000	-	

Län	Jour	Verksamhets- bidrag	Organisations- bidrag	Återbetalt hela be- loppet
X	Kvinnojouren Vändpunkten	50 000	405 089	
Y	Kramfors Kvinnoforum	400 000	405 089	
Y	Kvinnogemenskap	450 000	405 089	
Y	Kvinnogemenskap i Härnösand	144 000	405 089	
Y	Kvinnojouren Kvinnogemenskap	-	405 089	
Y	Sollefteå Kvinnojour Amanda	-	405 089	
Y	Tjejjouren Skogsrå	40 000	405 089	
Z	Kvinnojouren - en fristad i ingenmansland	1 250 000	405 089	
AC	Guldstadens Kvinnojour i Skellefteå	200 000	-	
AC	Kvinno- och Tjejjouren i Umeå	750 000	405 089	
AC	Kvinnojouren i Lycksele	800 000	-	
AC	Öppen Gemenskap	500 000	405 089	
BD	Kalix Kvinno- och tjejjour	-	405 089	
BD	Kvinnojouren Athena i Övertorneå-Överkalix	350 000	405 089	
BD	Kvinnojouren Boden	30 000	405 089	
BD	Kvinnojouren Hera	50 000	405 089	
BD	Kvinnojouren Iris	470 000	405 089	
BD	Kvinnojouren Kiruna	-	405 089	
BD	Kvinnojouren Nike	-	405 089	
BD	Kvinnojouren Pärnan	75 000	405 089	
	Summa	49 674 000	49 826 000	